

KLINIČKA OBILJEŽJA ANTIFOSFOLIPIDNOG SINDROMA – ISKUSTVA JEDNOG CENTRA

Majda Golob, Josip Tečer, Stela Hrkač, Helena Radiković, Lea Šalamon, Nikolina Ljubičić,
Jadranka Morović-Vergles, Joško Mitrović

*Zavod za kliničku imunologiju, alergologiju i reumatologiju Klinike za unutarnje bolesti Medicinskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu, Klinička bolnica Dubrava, Zagreb, Hrvatska*

Uvod. Antifosfolipidni sindrom (APS) je multisistemska autoimunosna bolest karakterizirana venskim i arterijskim tromboembolijskim incidentima i/ili opstetričkim komplikacijama uz perzistentno povišena antifosfolipidna protutijela.

Ispitanici i metode. U ovo retrospektivno opservacijsko istraživanje uključene su 43 bolesnice Zavoda za kliničku imunologiju, alergologiju i reumatologiju Kliničke bolnice Dubrava kojima je unazad 10 godina postavljena dijagnoza APS-a prema važećim klasifikacijskim kriterijima EULAR-a. Korištena je dostupna medicinska dokumentacija, a podatci o profilu protutijela, opstetričkim i neopstetričkim manifestacijama te imunološkim komorbiditetima i liječenju analizirani su metodama deskriptivne statistike.

Rezultati. Prosječna dob ispitanica pri postavljanju dijagnoze bila je 41,6 godina. U 42,86% radilo se o primarnom, a u 57,14% bolesnica o sekundarnom APS-u. Ukupno 54,29% bolesnica između ostalih manifestacija imalo je opstetričke, a 45,71% isključivo neopstetričke komplikacije bolesti. Najčešće su bila pozitivna antikardiolipinska protutijela (81,25%), anti-beta 2 glikoproteinska protutijela bila su pozitivna u 35,29% bolesnica, lupus anti-koagulant u 29,4%, dok su u 10% bolesnica bila prisutna sva tri tipa protutijela. Ukupno su bile 43 patološke trudnoće, odnosno 39,53% spontanih pobačaja nakon 10. tjedna, a 13,95% prije 10. tjedna trudnoće. Čak 17 bolesnica imalo je jednu ili više urednih trudnoća prije postavljanja dijagnoze. Nakon početka liječenja APS-a tri žene su imale patologiju trudnoće (ukupno sedam trudnoća), a tri su žene imale urednu trudnoću te su liječene niskomolekularnim heparinom, acetilsalicilnom kiselinom ili njihovom kombinacijom. Također je 38,89% bolesnica s primarnim i 70,83% sa sekundarnim APS-om liječeno i antimalarikom. Prosječno vrijeme proteklo od zadnje kontrole iznosilo je 2,67 godina.

Zaključak. S obzirom na relativno visoku prosječnu dob postavljanja dijagnoze, i dalje je potrebno podizanje svijesti o pravovremenom dijagnosticiranju APS-a. Također je s obzirom na zabilježeno neredovito dolaženje na zakazane kontrole nužna dodatna edukacija bolesnica kako bi se postigli povoljniji ishodi. Zabilježeni broj patoloških trudnoća nakon postavljanja dijagnoze dodatno ukazuje na mogućnost i potrebu za unaprijeđenjem liječenja ove teške bolesti.

Ključne riječi: antifosfolipidni sindrom, antifosfolipidna protutijela, opstetrički antifosfolipidni sindrom
Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa